

Els llibres de l'Óssa menor

POESIA / 28

TERRA
DE
NAUFRAGIS

DE
PERE QUART

PREMI DE POESIA ÓSSA MENOR
1955

PRÒLEG DE
JOAN TEIXIDOR

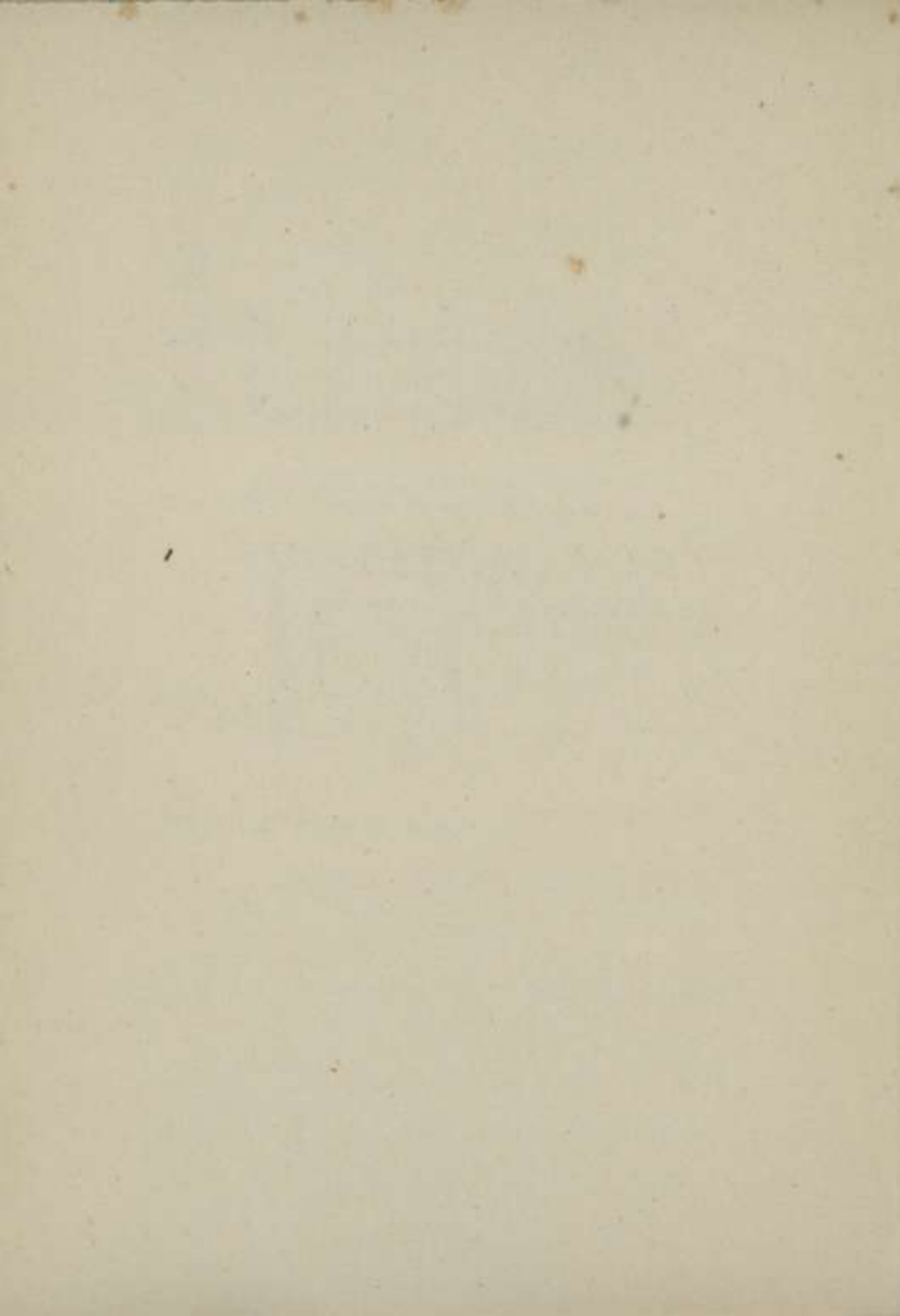

EX-LIBRIS BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Per a Carles Riba,
meistre i amic,
amb admiració
i agraiment

Pere Quart

abril 56

J. PEDREIRA, editor
Els llibres de l'Óssa Menor

REDACTORS

Albert MANENT
Josep PEDREIRA
Joan TEIXIDOR

Caricatura de l'autor.
(Pàgina del diari de Josep Granyer)

Joan Oliver Sallarès,

PERE QUART;

TERRA
DE
NAUFRAGIS

nota: PREMI DE POESIA ÓSSA MENOR
1955

Un jurat format per:

*Carles Riba, Tomàs Garcés, Josep Janés,
Albert Manent i Josep Pedreira*

atorgaren a aquest llibre
l'esmentat premi.

PRÒLEG DE
JOAN TEIXIDOR

1956

La primera edició d'aquest llibre de
PERE QUART
TERRA DE NAUFRAGIS

consta de 30 exemplars estampats sobre
paper de fil numerats, 1 al 30.

L'edició corrent consta de 400
exemplars sense numerar.

IMPRES A
IMPRESSOS SALVADÓ

BARCELONA

PROLEG

EN tota l'obra de Pere Quart trobaríem el rastre d'una preocupació moral. Des dels seus primers llibres, *Les decapitacions* i *Bestiari*, el poeta ha viscut amb més o menys humor, i amb més o menys gosadia, l'acorralament obsessiu d'una altra cosa que no era aquella aparença de joc que creava la superfície del seu vers tallat i savi. Convé dir-ho, perquè les fàcils etiquetes desvirtuen sovint la intenció d'una obra, i en aquest cas és segur que pot circular entre nosaltres una idea d'aquesta poesia massa fàcil per a que sigui exacta. No es nega l'humorisme del poeta: això seria gratuït i contraproduent. Però se li assenyala el seu fons escondit: s'indica sobretot la pista que pot explicar-nos l'última evolució de la seva poesia, la qual sense tenir en compte aquest element podria aparèixer com una ruptura inexplicable. En *Terra de naufragis* no hi ha ruptura, precisament, i això cal dir-ho aviat; hi ha però, i això tampoc no es pot negar, una ampla finestra oberta cap a un món que en l'obra anterior emergia so-

vint, però que no havia pres ni el volum ni el galop que ara ho sacseja tot.

Els anys poden explicar aquesta evolució. Els anys del poeta i els anys que ens toca viure. En aquest aspecte, Terra de naufragis es situa immediatament en un clima molt característic. La il·lusió d'una literatura que es mantingui dels seus valors intrínsecs ja fa temps que ha estat abandonada arreu del món. L'última guerra va donar el cop definitiu a un esteticisme, a un art per l'art, que a través d'una puresa cada vegada més rarificada va fer de l'elusió l'única terra on fer créixer la seva veu. Tot això envellia d'una manera sorprenent, glaçat pel desengany o per la fe. Seria curiós repassar la llista dels noms que suscitarren un gran entusiasme en el període d'entre dues guerres, per comprovar com el seu dring s'ha afeblit. En canvi d'altres, que llavors tingueren una ressonància difícil, avui constitueixen per a tot jove escriptor uns antecedents valuosos. La guerra, dèiem, va plantejar abruptament aquest canvi. El signe fou aquell engagement preconitzat per una literatura que féu d'una moral de revolució o de resistència la seva raó suprema. En tots els camps, la pressió d'una

idea i la força d'un sentiment tornaren a encarar-se amb estridència a la indiferent voluptat dels antics conreadors d'illes màgiques. Un nou realisme reclamava la presència de l'home, de tot l'home, en una empresa que, per damunt de tot, havia d'ésser útil per a algú o per alguna cosa. Els nous ídols —de Sartre a Camus, de Kafka a Dylan Thomas, de Simone Weil a Thomas Merton— oferiren un registre complet d'afirmacions i negacions. La veritat i la mentida tornaven a ésser essencials, i el gest d'escriure era novament motiu de condemnaió o de salvació.

És amb aquesta idea que cal llegir aquest llibre de Pere Quart. Tant en les "Cinc Nadales" que serveixen de pòrtic, com en el conjunt de poemes que donen títol a l'obra, una mateixa pregunta i una mateixa recança donen peu al to punyent, desolat, fervorós del poeta. La fatiga dels segles i dels anys, la tristesa d'un món, i més encara, d'una fe que en el continu ús es feia pàl·lida, constitueixen aquesta terra de naufragis on el poeta cerca sense parar els vestigia Dei. En un poema que titula "Suïcidi en el pou" s'expressa terriblement aquesta situació espiritual. Perquè el pou ens dóna una

imatge perfecta de tancament, d'investigació solitària, on l'abandona el món com un foll i com un suïcida. És en el mateix sentit que cal veure l'afany del poeta per minimitzar tot el que podria ésser un indici segur, una llueur indubtable, una gràcia invencible. El Misteri revesteix sempre formes habituals, els viatgers porten unes gales deslluïdes, a la cova de Betlem hi ha una llum de barraca o de pis sòrdid. Els signes es van emboirant i aquesta "vida transitòria" sembla que es complagui en celar fins el límit la seva capacitat de mirall o de reflex. Com si els vels de la fe esdevinguessin murs impenetrables que vanament colpeja el poeta que intenta passar més enllà. Quan invoca la gràcia serà sempre amb una punta d'irritació, i demanant tràgicament que Déu li estalvi aquest créixer dolorós que ho malmena tot. La infantesa —i la gràcia també— tornen a ésser mites per a l'home que sap com és difícil de restaurar les velles parets clivellades. El desesper ens assetja sempre, perquè només tenim la monotonia dels dies iguals que no saps com s'acaben; perquè el pobre Noè del seu poema, que és un símbol perfecte d'aquesta humanitat fatigada, ja no pot comprendre que encara hagi d'esperar una

mica més. Potser aquí, en aquesta noble i viril impaciència, trobaríem el gest decisiu d'aquesta poesia que impetra i increpa. El poeta, nu i descoratjat, s'exclama de la seva fe difícil, veu que se li esmuny la seva seguretat i que se li fa massa densa aquesta "ombra lluminosa" que constitueix el món de la fe. Ja diu i sap de vegades que "és bo conservar el secret del Rei", però seria inhumà pretendre que aquesta difícil missió es faci sense dol ni dany.

En aquest contrapunt constant entre la fe i la desesperació, entre la recerca i la mancança, entre la voluntat i la fatiga, s'apuntala l'ordit meravellós d'aquests breus poemes, que en tot moment trascendeixen de la seva primera intenció per a endinsar-nos en un món més ric i fort. Per qui la fe es planteja d'una manera més rutinària o fatal, la veu del poeta pot tenir accents torbadors per no dir un altre mot més perillós. Però s'ha de tenir en compte que la fe, a més de sobrenatural, és lliure, o sigui que exigeix una adhesió lliure de l'home i que fatalment ha de viure en nosaltres en un clima de penombra. Potser l'error del poeta s'escau en imaginar que aquesta penombra és un fruit de la nostra turpitud, quan es troba

a la rel mateixa de l'Encarnació, en l'escàndol de la Creu, on, al mateix temps, "Déu s'amaga i es revela", segons la fórmula de Charles Moeller. Tot el problema de l'home consisteix en saber-se encara criatura quan el seu fals humanisme s'irrita davant de l'escàndol de l'Encarnació, com davant de l'escàndol de l'Església i com davant de l'escàndol dels humils textos sagrats. L'home, partint d'ell mateix, per a crear un Déu a la manera d'Unamuno, o per a negar-lo com farà Jean Paul Sartre, recolzant-se en'un fals concepte de la dignitat humana, ens dona els extrems d'aquest no voler sentir-se depenent d'un altre, fill lligat al pare, criatura, un altre "jo més jo que el propi jo". Que l'home visqui en aquest conflicte etern és lògic pel que hi ha en ell d'etern adolescent, de sotmès al seu petit propòsit d'ésser; perquè li és difícil d'acceptar que necessita un guiatge, que serà ell precisament quan no sigui ell. Tot el que hi hagi de bo en l'amor, o en el dolor, o en la mort d'un ésser estimat radica en que en totes aquestes coses necessitem sempre un altre, símbol perfecte d'aquesta dependència que és tot el secret de la condició humana. Quan el poeta cerca la seva infantesa no fa res més que tornar a aquest vial de

salvació on encara una mà t'ensenya per on has de passar i una veu et diu el nom més pur de les coses. I potser el secret d'aquesta reiterada presència de nades en el llibre de Pere Quart es troba en l'absorbent necessitat del poeta d'un clima auroral, on sigui possible una vegada més, per dir-ho amb paraules d'aquest mateix llibre, "començar a aprendre de volar llis" ara "que això tot just comença".

Ja pot veure qui m'hagi seguit fins aquí com és lluny la meva idea de la poesia de Pere Quart de la que es podria deduir d'alguna de les seves més antigues i famoses troballes. Jo crec, però, que aquest seu últim llibre conté molt més de tot el que insinuo. Crec també que és per això que val i que compta en forma important en aquest moment de les nostres lletres. No dubto que es podria fer una crítica més estrictament literària del seu contingut, i que això seria, en un determinat sentit, més correcte. Però tampoc no dubto que ell almenys m'agrairà molt més aquest intent de diàleg que uns mots simplement falaguers. Precisament tot el que conté el seu llibre de problema humà, de peripècia tràgica, de fe que s'exalta i es migra, no podria incitar-me mai a la falagueria. En tot cas a la parti-

cipació de germà, al bon orgull d'ésser com ell un home entre els homes esperant Déu. Es d'això que ens parla Pere Quart en cada un dels seus petits i admirables poemes; per tant, no crec que sigui discutible que és d'això mateix que havia de parlar jo ara. En fer-ho en prosa, i sense les veladures de la imatge poètica, pot ser que m'hagi excedit, arriscant-me en un terreny on la meva autoritat indubtablement no existeix. En tot cas, encara que sigui una justificació ben mísera, puc dir francament que el cor m'hi ha dut i que ho feia amb gust.

JOAN TEIXIDOR

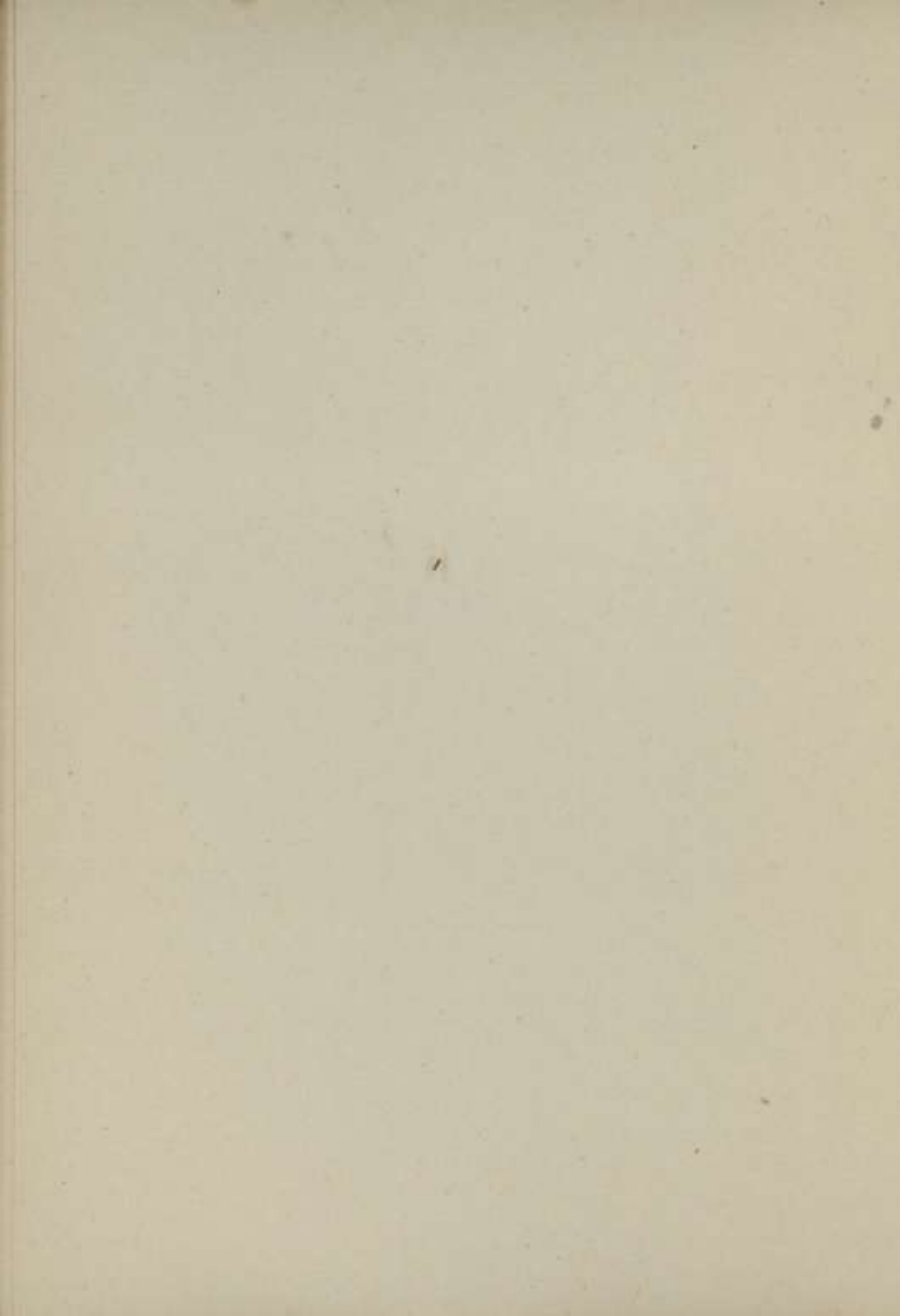
POSO ELS MEUS MISERABLES VERSOS
SOTA L'ADVOCACIÓ DE

JOAQUIM FOLGUERA
JOAN SALVAT-PAPASSEIT
BARTOMEU ROSSELLÓ-PÒRCEL
MÀRIUS TORRES

PER SEMPRE JOVES
ALATS I SAGRATS JA DEL TOT

CINC NADALES

BORRISSOL D'ANGEL

A Mossèn Verdaguer

S O l'angelet més tendre
del Paradís,
que ara començo a aprendre
de volar llis.

Quan travesso les sales
d'or i safir
el batec de mes ales
sembla un sospir.

Pel fregadís amb l'aire,
durant el vol,
deixo un polsim, no gaire,
de borrißsol.

La brisa se l'emmena
cada matí
i a poc a poc n'emplena
tot un coixí.

Si pel Nadal celeste,
l'Infant Jesús
hi reclinés la testa
o els peüets nus!

Só l'angelet més tendre
del Paradís,
que ara començo a aprendre
de volar llis.

PESSEBRE CRITIC

*ELS pastors senten el vent,
mes no saben el torrent.*

Aquest Déu, aquest Déu nat de nou,
fredolic, ploraner i sense casa!
(Pobre Déu que s'empara amb un bou
i es refia d'un ase!).

*Qui senti el vent,
cerqui el torrent!*

I sos pares? Atònits (perquè
dotze mossos alats fan el tràfec
mentre canten a més no poder
i en llatí, sota el ràfec).

*Qui senti el vent,
cerqui el torrent!*

Diu el pare: "Ho han fet sense mi,
d'amagat, valga'm Déu, per miracle..."
(Es diví tanmateix son destí
de Comparsa en l'Oracle).

*Qui senti el vent,
cerqui el torrent!*

I la mare (doncs Mare de Déu
i raríssima Verge), què pensa?
"Quina por de pensar que no és meu,
puix só filla de Déu de naixença!".

*Qui senti el vent,
cerqui el torrent!*

Els tres Reis a camell pel sorral,
Palestins que barquegen encara,
Gent de Roma a l'aguait d'un Senyal,
Catalans que la història prepara...

COMPLANTA DE NADAL

QUE és trist aquest retorn de l'Infant
entre plagis de cors angèlics,
amb luxes d'or fals, falsos reis
i preguera automàtica!

Pobre Infant, què esperes de nosaltres?
Pau i amor, segons diuen.
Doncs mira, mira!
Oh, vinguessis enguany disposat al miracle!

Som homenics caiguts i cecs,
arrapats a la mísera vida, de fe cruel,
que ens urpim sovint els uns als altres,
a penes enduts per l'instint de felicitat,
el somni que ens ve de l'Edèn
i que sempre ens enganya.

Infant, ja tothom ha oblidat el Messias;
hi ha cent veus que estraflan cautament
la seva Paraula.

Infant,
tu pots retornar-nos al Jardí
per la drecera sense paranys ni proves.
Es suprema la Creu i sublim la Sang teva,
però la Gràcia és tan fàcil!
I el Do més diví.

Aleshores, Infant,
per què no ens ungeixes, com per joc,
amb les mels eternes
de la teva Innocència?

Infant rosadenc, somrient,
Déu petit,
per què creixes?

ANIMA MEVA

POBRISSIMA, revessa, tenebrosa
ànima meva, vols venir
fins a l'Espluga del Misteri?
Veuràs i no entendràs
i tot seguit, esquerpa,
voldràs desfer el camí que et torni
al teu eixut costum,
pendís avall del temps mortal.

Vine, emperò. Pots ser triada,
llampada, retinguda,
ferida dolçament pel raig secret,
pel crit prodigiós.

“La llum, la pau,
el gran tresor inexhaurible
són a l'Espluga —diuen—
Algú en serà enriquit”.

Anima meva, mira:
aquest és el camí.

(No sé l'amor, vull creure, espero...)

Anima meva,
rabadà, vols venir?

RACCONTO

HI hagué un primer Pessebre
obscur i cautelós,
d'anunci restringit
a una dotzena de pastors
i a tres exòtics especialistes.
Jo m'hi trobava i he de confessar
que tots guardàrem el secret,
intimidats per una meravella
sense esclat ni aparença,
tan mísera i somorta com això:
a un matrimoni errant i pobre
li nasqué el primer fill
en el racó d'un porxo.

Però hi havia aquella nit pertot
una claror que ens animava,
com una alba abans d'hora.
I el Nadó no plorava,
i ens mirà a poc a poc,
amb una força trista

que ens desassossegà:
com si ens veiéssim enxampats
en malifetes o en mals pensaments.

Es cert que algú havia vist un àngel
i un estel amb ròssec.
Jo no recordo ni l'estel ni l'àngel.
(Només un xic les gales deslluïdes
dels viatgers, que em sembla que eren quatre,
i llur seguici;
ens repartiren uns pastissos
fats i salats alhora).

Els petits es fan grans.
I jo aleshores no era sinó un sagal;
tot just sabia
fer brunzir còdols amb la fona.

Al cap de temps i temps
s'aclariren les coses
terribles i admirables d'aquella nit primera.
I avui ja ho diu tothom:
si l'Infant nasqué trist
és que llegia la història de demà.

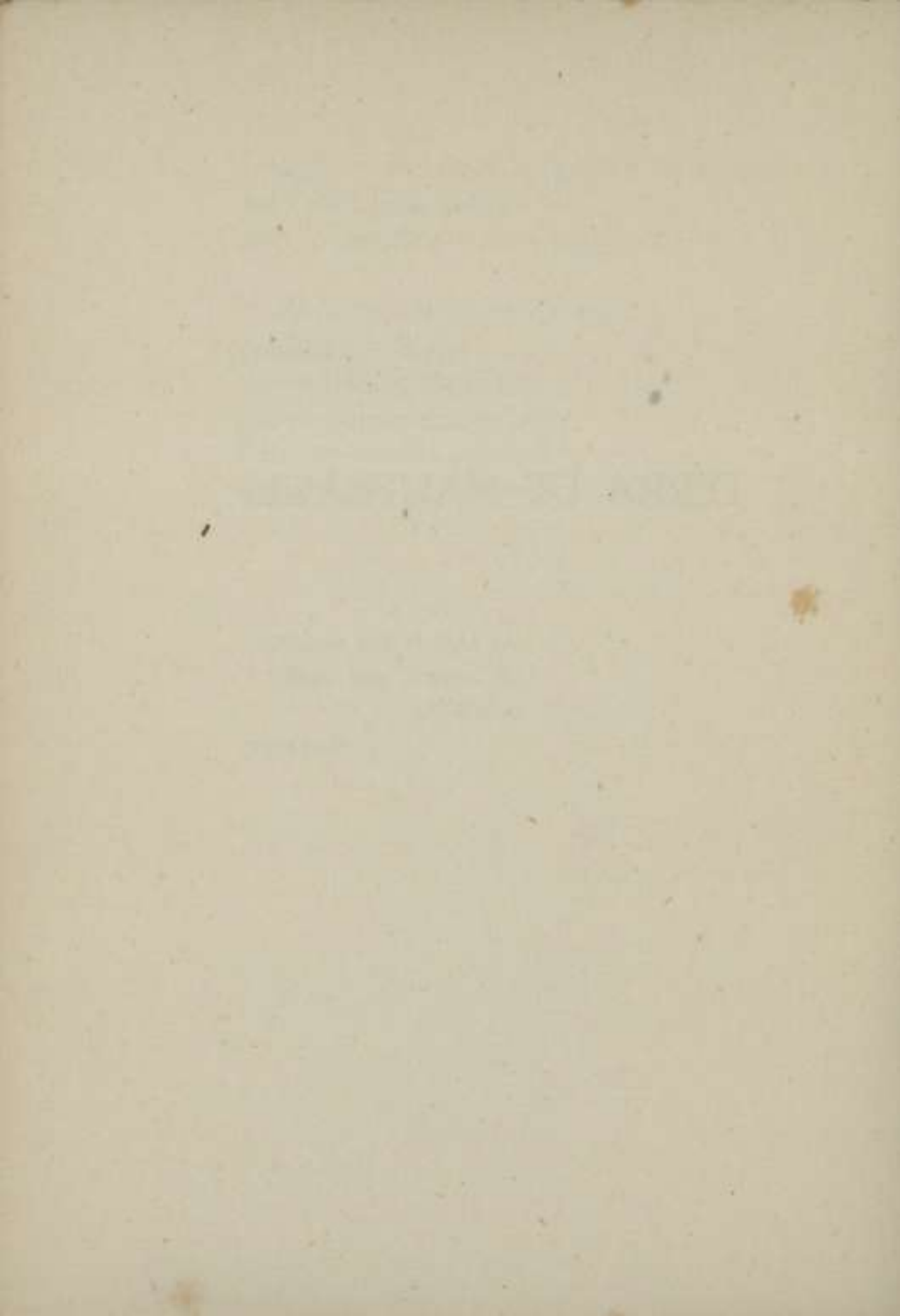
I seguiren els homes les guerres de costum,
però restà la fe petita
com un pessebre al passadís.

Jo aleshores només era un sagal
desconfiat i bròfec;
ara, pel març, compleixo
mil nou-cents setanta anys.
I no em voldria pas morir,
que això tot just comença.

TERRA DE NAUFRAGIS

*La vida és una malaltia
de l'esperit, una acció
adolorida.*

NOVALIS.

EL NAUFRAGI

EN el mar més soliu
es bressaven les sedes
d'uns olis com monedes,
llunes de regadiu.

El naufragi l'escriu
amb un vol d'ales fredes
un ocell sense niu.

EPITAFI DE MARINER

DE tant vetllar els estels com un avar
va perdre la mirada i el record,
amb el cor adormit de cara al nord,
sobre l'abisme horitzontal del mar.

UN VIOLI

PER l'estremit i lacerat atzur
sempre recent sageta fugitiva,
violent violí, veu rediviva
d'un bosc ventós del qual fores futur.

No violenta, branca sensitiva
quan et decantes sota un fruit tan pur!

Rígida criatura tota en braços
del déu que et pren per a martiri o joc.

Quin vol de clams, quins invisibles passos
avui s'estenen pels camins del foc?

INFERN DE POLIGAM

*JOTS els meus amors
finiran un dia
en crits de socors
i esguards d'agonia.*

*Venut cada atzar
als pitjors presagis,
vaig per alta mar,
terra de naufragis.*

*Amb l'abisme obert
arran dels meus passos,
penaré en desert,
lluny de veus i braços,*

*únic condemnat
inimaginable
d'un infern glaçat
sense ni diable.*

*No ho veuria escrit,
si tot fos mentida,
al fons de la nit
de la meva vida.*

SUÏCIDI EN EL POU

EL llibant segat es rompé
i oblidaren la deu profunda.
S'hi llançà el foll somiador
i ara hi somia i se n'inunda.

Tothom en diu o en pensa mal;
i amb veu de sant clama el ministre:
—La seva set era infernal!

El cel, astut, el glorifica
amb la corona del brocal.

EN UN TALLER DE PINTOR

LASSA de viure per nosaltres,
nua, confusa dona,
si enllà del mineral i de la fruita,
a penes carn sençilla,
reposa; i pensa alguna idea yana
i simple com la vida.

12

Extraviada en una selva humida
de murs i fustes,
somia foscament una presència
sola i total, la seva.

Eva estúpida, nova,
refeta en els pecats dels altres,
ja sens pecat original i pura
com la primera bèstia.

NEU

HA plogut aigua florida.

*Qui l'entén aquesta neu?
Em malfio del silenci
sense sang i sense vent.*

Quan Déu calla tot escolta;
la pureza és dels quiets.

*Sí que és pàl.lida la gràcia,
mes l'engany nia en l'excés.
Per què és blanc el fred que crema?*

Aquests flocs feien braser.
Són guspines apagades
d'un Infern massa clement.

EL GUANY

RES no ha perdut,
que res no posseïa
qui arribava invàlid i nu.

Peró ha guanyat a poc a poc, de pressa,
rovell d'enyors, peresa acovardida
i una mesura rasa d'incerteses
on cerca brins la desmenjada fe.

DARRERIA

RENAIXERE un migdia bru
en l'illa nova que m'agença el Pare.

Sol, ermità sense temor,,
amb l'esperança neutra
dels àngels.

I un amor
total, immòbil, impassible
m'ombrejarà per sempre
o em prendrà com un fons submarí,
en el darrer silenci,
més enllà del repòs espectant de la mort.

ALÇARE EL CRIT

A QUELL temps abundós
ha passat a altres mans;
el desig i la sang
s'afanyaven per mi

Ara l'any és estret,
tot s'allunya entorn meu.
Bullen remotament
les ciutats sense mi.

No em preguntis on vaig,
que no m'alço ni em moc.
Tanco els ulls i la llum
no s'adona de mi.

Els records, són feixucs
o lleugers? Tant se val.
Hi ha una veu pels camins
que s'aparten de mi.

No he dit mai a ningú
el meu nom i el meu mal.
Els diré quan la mort
s'enamori de mi.

Si em retrob i em conec
a la nova claror,
provarà d'alçar el crit
ço que resti de mi.

LES CENDRES

SON o somni de la vida.
(Les cendres vindran després).
Ara la nafra és oberta
alhora humida i ardent.

Mentre la humanitat em prengui
seré vostre, sentiments,
dolor; vostre, llum, distància,
ombres de somni vivent.

Eixuta escuma de somnis
oblidats per sempre més,
un dia vindrà la cendra
filla del desig darrer..

Sembraran a les palpentes
fantasmes de pas secret.

Ara ja sembren les cendres,
sement de no-res, al vent.

AGONIA

ELS déus, què saben del comiat dels homes,
a l'hora desolada i única;
d'aquella soledat inimitable
que creix en la buidor
com l'eco dels abismes?

Quan amenaça la tenebra íntegra
i es prepara un oblit sense resquícies...

Com emmudim davant la porta inútil,
com implorem la pietat incògnita,
com sospirem en el darrer silenci
del nostre alè, que es desarrela, en l'aire!

En el darrer silenci,
el món es clou com la parpella enorme
del déu solar, indiferent a l'ombra.

NOE

NOE mira, poruc, per l'ull de bou.
L'aiguat no amaina.
Ja es nega el pic més alt de la muntanya.
No es veu ni un bri de verd,
ni un pam de terra.

*Senyor, per què no atures aquest xàfec?
Minva el gra i el farratge
i les bèsties es migren a les fosques;
totes —te'n faig l'aposta—
deuen pensar el mateix:
I mentrestant els peixos se la campen!
Jo tampoc no m'explico el privilegi.*

*Ja no donem abast tapant goteres:
i en dos indrets de la bodega
la fusta m'ha traït: traspua
a despit del betum.*

Fa trenta dies que plou massa!

Noè cercava el cel per la lluerna
i veia la cortina espessa de la pluja.

*La família, ho saps prou, no se'n fa càrrec.
Els fills em planten cara, rabiosos,
les nores xafardegen i no sirguen,
els infants, sense sol, s'emmusteeixen.
I la dona, ui la dona!
em fon, de pensament, amb la mirada.*

*Tanta humitat no em prova:
garratibat de reuma,
què valc, Senyor?
I, a més, el temps pesa qui-sap-lo:
ja en tinc sis-cents de repicats!*

*Prou mullader, Jahvè, repensa't!
Que el bastiment, de nyigui-nyogui,
poc mariner, sortí d'una drassana
galdosa, a fe!
i el costellam grinyola, es desajusta.*

*No m'ennaveguis més, estronca
les deus de la justícia*

*i engega el sol de la misericòrdia!
Ja fóra hora d'estendre la bugada!*

*Ben cert que ets Tu qui fa i desfà les coses;
i per amor de tu suportaré el que calgui.
Només volia dir-te
—i sé per què t'ho dic—
que aquest país no és per a tanta pluja,
i el llot no adoba res:
cria mosquits i lleva febres.
Caldrà refer els conreus i escarrassar-se.
Som quatre gats malavinguts
i me n'estic veient una muntanya...*

*Vingué aleshores un colom tot blanc,
però ensutzat de colomassa,
i s'aturà a l'espatlla dreta
del vell senyor almirall,
el qual, amb la mà plana,
oferí quatre veces a l'ocell amansit.
En aquell temps ningú no s'estranyava
de res.*

Vegeu la Bíblia.

EL MANAMENT

(Ex. XX-4)

*NO et faràs escultura
ni obraràs cap figura
d'allò que és en els cels endalt,
ni d'allò que és a baix damunt la terra,
ni del que és més avall dintre les aigües.*

Els celestes no representaràs,
tampoc els homes i les bèsties,
ni l'arbre d'ombra o fruit,
ni la muntanya, el mar, el núvol.

Escultor, no afaïçonis, doncs, l'argila
a semblança teva o d'immortal.
Passa de llarg davant la pedra
sinó és per a cairar-la
i fer-ne lloses i carreus.

I tu, pintor, traça per cas
signes eixuts només,

geometries sense llei,
ratlles tenebroses,
impensables imatges del no-res,
cendra d'espectres.

Car és escrit, hi ha el manament.

GUIO

SACSEJA una tempesta
la vall soliuu.
Un vol d'àngels herètics
balla una giga.

La núvia, que era gerda,
s'ha tornat rànica.
El nuvi s'entregira
i diu: "No, pare!".

Set violins bruelen
paraules fosques
per ofegar els eructes
que fan les trompes.

La sogra es parapeta
rera la imatge
d'una santa Clotilde
policromada.

Un tudó d'ala negra
ratlla la pluja
amb una ziga-zaga
de signatura.

Quan la núvia es desmaia
passa el Maligne
i li estreba les vetes
de la cotilla.

El guardabosc del comte,
feixuc de pana,
fornica amb la mestressa
de Casamada.

Els padrins s'acaloren,
les dames piulen;
l'aram de la safata
passa i no dringa.

Xipolleja pels claustres
l'ànec romànic
damunt la tomba buida
d'un protomàrtir.

I el jutge descavalca
d'una euga verda,
amb les proves escrites
de la innocència.

Ja tanquen les maletes
de pell de truja.
Pel coll de les trompetes
raja la pluja.

INTERIOR

EL botxí dina en silenci,
el botxí pensa en la feina.
La seva dona se'l mira;
els fills mengen amb presses.

El botxí beu en silenci.
Baixa de la claraboia
una llum de lluna freda.
La dona sempre dreta.

Els dos germans són rossos;
riuen entre ells en silenci.
La dona despara taula.
El botxí pensa en la feina.

Els fills del botxí s'escapen
a l'ermot de l'eucaliptus.
El botxí pren cafè amb gotes
d'esquena a la finestra.

La dona renta i eixuga
amb aigua salada i cendra.

El botxí fa un eructe
i encén una caliquenya.

Els infants juguen a selva
entre llaunes i runa;
el gran apunta amb la canya
i l'altre estrafà la hiena.

La dona passa l'escombria
amb una fressa seca.
Més endins sona el rellotge.
El botxí pensa en la feina.

La dona escup a l'aigüera.
En mànigues de camisa
i en un balancí de lona
el botxí dorm la sesta.

Els infants compten estampes.
La dona sempre dreta.
El silenci no es detura
El botxí somia feina.

LA PARELLA

SÓN els amants més joves del meu barri
i caminen, nuats, dintre les ombres
d'un carreró desert.

Maig o novembre,
hi ha un alè salivós d'aire de pluja.

L'estranya pau d'aquesta nit no els sobta,
ni el cel que s'encabeix entre les cases
quan plou secretament.

Damunt la terra negra
el silenci és tan prim com una música
de violí en la neu.

Caminen els amants i es besen
sota el fanal; sembla que plorin
amb llàgrimes de pluja escorreguda
pels ràfecs d'uralita.

Ella es diu Nina i ell és diu Gorina.

Clouen els ulls per a saber les coses
que esperen fa dos dies,
des que es coneixen per les mans i els llavis:
les mans estretes, dures, combatives,
però els llavis vençuts i penetrables.

LA INFERMERA

HI havia una infermera
blanca i daurada,
amb cara d'àngel dels millors que ens pinten.
Somreia sense esclat, quasi severa,
anava carrer avall, dessota acàcies,
abril endins;
mirava el cel amb blaves nines.

I l'amic al costat, mig pas enrera,
que li estrenyia el braç
alhora amb compte i amb afany.

La verge rossa caminava
cap a la feina sense espera,
alada i tensa, mansament esquiva
a la paraula imploradora
del minyó bru i escabellat
que volia frenar-la i retenir-la
i fer-li entendre ara mateix, aquí,
que ell i ella ho eren tot:

l'aigua i la set, la terra,
el foc i la farina,
l'alè sagrat dels morts,
la vida nova,
la sang del cor
i la follia sempre encaminada
del sol pecat fecund.

“Estimem-nos, Adela!”

Però la noia era infermera
i es feia tard.
Greument enjogassada
en un deure estantís
volava gairebé, desalenada,
cap a la feina,
cadell estòlid, vana maquineta.

CANÇO

ELS silencis en veu alta
i la música secreta
inunden la meva cambra.
Puja la marea.

La vida vol tastar els somnis
com un infant entre reixes.
En la nit asolellada
navego de pressa.

He naufragat a l'antiga,
nedo vers l'illa deserta.
Les palmeres de la riba
es bressen a penes.

La meva set es revifa
en una font d'aigua negra;
les ombres no són daurades,
la platja bruteja.

En la dormida m'adormo
i espero la lluna plena:
vola, cel amunt, minvada
dalla o ganiveta.

La vida vol tastar el somni,
he naufragat a l'antiga,
les illes no són daurades.
Tot era mentida.

LA CITA

JO no em deturaré, i tu camina:
com si no ens coneguéssim.
Les veus confuses i els senyals difícils
de la ciutat, em torben;
pels ulls dels altres
i els miralls,
la mort m'hi descobreix
i em fa preguntes.
Camina, dona.

Ja a l'altra banda del carril
cal empendre el descens.
Segueix, llavors, la recolzada.
Passat el pont de pedra,
drecera amunt.
No tombis a mà esquerra
fins que trobis el clos
plantat de xiprers vius
i de creus mortes.

Potser t'hauré avançat;
si no, m'hi esperes.
I no seguda, dreta,
entera, vertical, no com els altres.
I encara humida, com un arbre.

Ens escauria un cel ben alt,
un migdia esbandit
pel vent dels grans viatges.
La nit és massa piadosa: embafa.
I amb tants d'estels, il.lusiona.

Dona, la vida és moda, ja ho sabies.
D'avui ençà s'imposa
l'escondida faicó de la nuesa
cap a la línia òssia
fins a la pols primera i última.

Desprevinguts i decebuts
acomia dem-nos i desmemoria dem-nos
amb gestos nuls de marbre.
La gravetat és infal.lible.

Qui sap, però, si a l'hora onzena
no ens plantaran les ales?
Mai no he pretès d'entendre cap misteri.
Guarnit de lleis supremes,
ignoro amb seny mortal
i amb avarícia.

I ara camina, dona.

OSSADA MEVA

V IUS en l'estreta tenebra
de la meva presència total
revestida i regada
per altres serveis i matèries
també meus, jo mateix tot plegat.

Ossada meva,
que em sostens i em dissenyes,
encara no buida
ni estel·losa o eixuta.
Riquesa minera
colgada en argila sucosa;
solidesa meva,
certitud invisible
en el sagrari del crani
i en la reixa del pit
(que en les mans es publica i detalla
tan útil i activa;
servil, sobretot en els passos);
i en l'anella central

on s'alberga i recolza
un misteri que dóna molt joc.

Ossada meva,
no t'he vist i només et conec
per damunt el cuir i la polpa,
però em fio de tu i recalco
l'ànima mateixa
en aquest bastigi travat.
(T'he de dir que a vegades em sento
trist presoner de la teva duresa
farcida de cor i altres blans requisits).

Ossada meva,
quan la mort et despulla
de batecs, regadius i substàncies,
et refàs i reposes
llargament en la higiene penúltima.

Perquè tu dures més,
reliquia de vori sagrat gairebé,
darrera penyora de l'home
que ara sóc o aparenço.

PRIMER, SEGONA

EN l'espai on ara medito
sempre amb les mateixes paraules,
hi hagué un temps la tofa rotunda
d'un arbre gegant i selvàtic
on s'albergava i es migrava
l'Au solitària, en companyia
de verms microscòpics, i molsa.

Era un Ocellot malencònic
d'urpes ganxudes però inútils
per delicada covardia
o mal heredades vergonyes.

El vent somovia la copa,
l'aiguat hi sonava, invisible,
amb una nota baixa i vaga;
i el sol a penes n'aclaria
l'espessedat de fulla i ombra.

De nit, l'Ocellàs s'hi ajocava
damunt la branca arrodonida.
Cloïa els ulls com un filòsof
dels que dubten, si encara pensen,
i, modest, confegia somnis
de llibertat asolellada
i ben compartida tendresa,
amb hores d'espera fecunda
i al capdavall un crit de glòria
—il.lús, eixorc, sòpit poeta!

ELEGIA

RESERVO aquest lloc
per a uns versos senzills i secrets
a la mort d'una fulla.

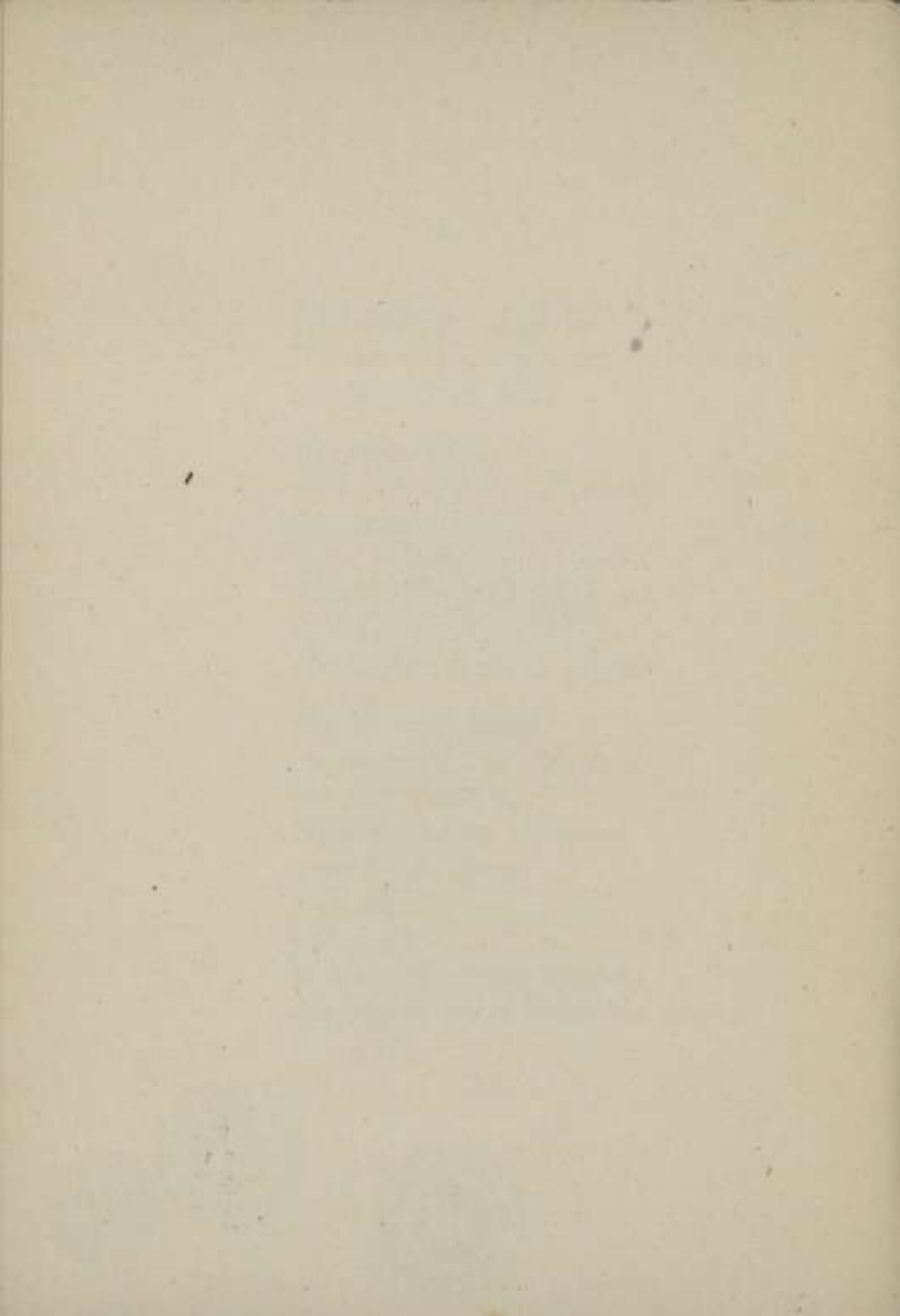
Invoco la pausa
de les ales segures del temps;
l'estranya celística
que a penes esborra el camí,
els adéus de flongíssima veu,
la ruïna enfebrada del cor
i les ombres finals de la ment.

Planarà mortalment
un instant a mig aire potser,
tan sola i enterca,
lleugera com un pensament
sense rels ni desig.
Cap avall,
sota el cel,
la columna infinita, massissa
que soterra —o el llamp que desterra!

INDEX

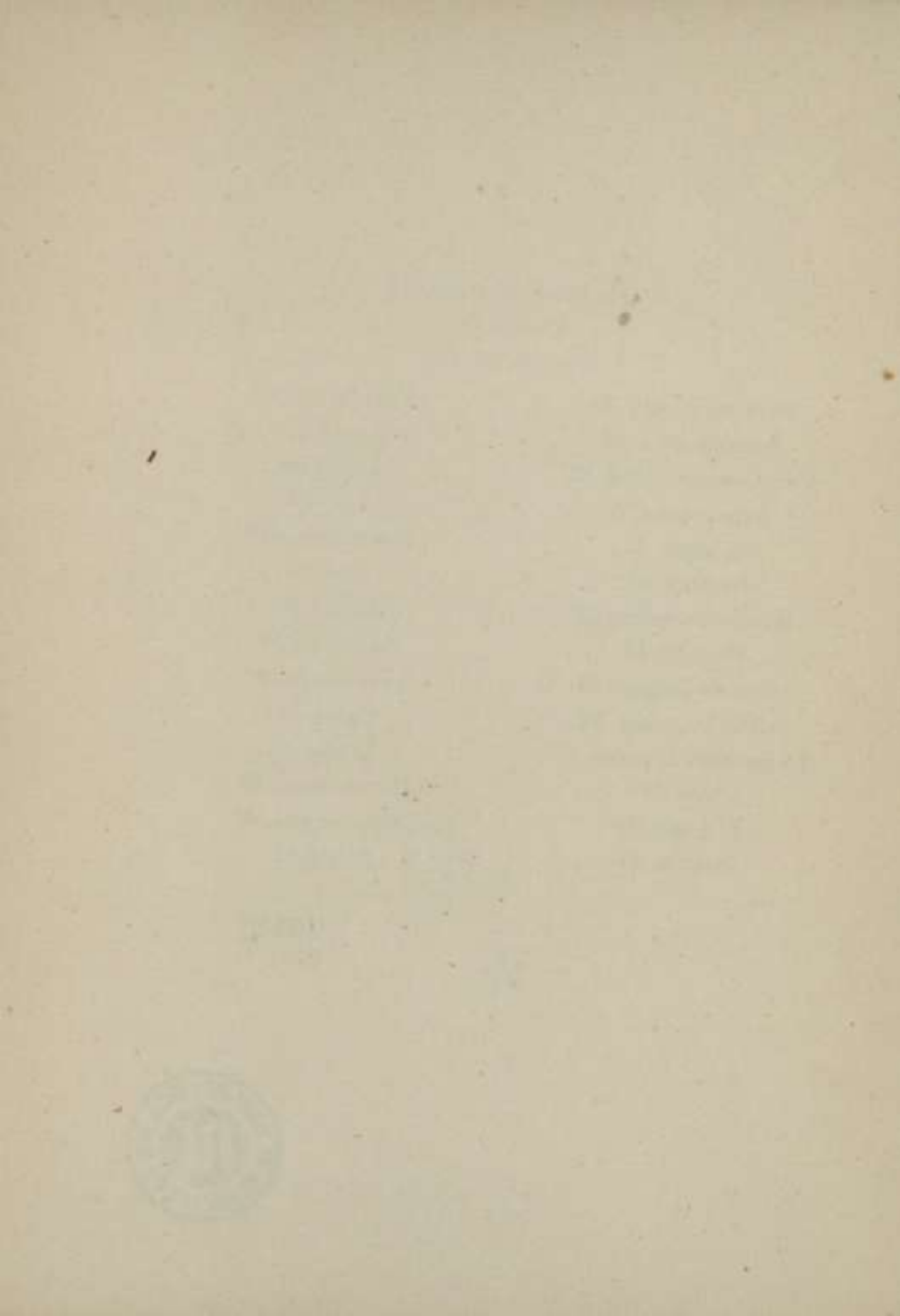
CARICATURA DE L'AUTOR, 4

PRÒLEG, 7

DEDICATÒRIA, 15

Borrissol d'àngel, 19	Alçaré el crit, 41
Pessebre crític, 21	Les cendres, 43
Complanta de Nadal, 23	Agonia, 44
Aníma meva, 25	Noè, 45
Racconto, 26	El manament, 48
Naufragi, 31	Guló, 50
Epítafi de mariner, 32	Interior, 53
Un violí, 33	La parella, 55
Infern de polígam, 34	La infermera, 57
Suicidi en el pou, 36	Cançó, 59
En un taller de pintor, 37	La cita, 61
Neu, 38	Ossada meva, 64
El guany, 39	Primer, segona, 66
Darrerria, 40	Elegia, 68

Biblioteca
de Catalunya

D-IEC-BRA0

Adm.

1001299046

Cl.

Top.

RiA-8

1092

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

BC

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001299046

INST

B

Reg.

Sig.

4010

